

Szakmai beszámoló

a 2020. évi 204133/00299 azonosító számú Állományvédelmi szakmai anyagok beszerzésére az MNL BAZ Megyei Levéltárban megnevezésű pályázathoz

Az iratok tisztításához megfelelő minőségű vízre van szükség. A korántsem egyenletes minőségű vezetékes víz a mechanikus szennyezők mellett, a papír alapú műtárgyakra nézve kifejezetten káros vegyi anyagokat, például klórt, és fémionokat tartalmaz. A 2020-as NKA pályázat lehetővé tette egy ioncserélő műgyantával működő víztisztító készülék és egy mechanikus szűrő beszerzését. E szűrőrendszerrel nagytisztaságú, alacsony oldott anyag tartalmú vizet tudunk előállítani, amelynek pH-ját, vezetőképességét megfelelő vegyszerek hozzáadásával az adott beavatkozás igényeihez igazíthatunk. A gyanta kimerülését vezetőképesség mérő jelzi. A vízbekötéshez az ionmentesített víznek ellenálló, pvc mentes összekötő idomokat és csöveket használunk.

Az archiválási minőségű, nem fakuló, vízálló, pigment alapú tintás tollak a raktári csomagolóanyagok biztonságos feliratozását teszik lehetővé, a restaurátor műhelyben pedig a bepótlások retusálását segítik.

A vasgallusz tintával írt iratoknál a tinta összetétele miatt gyakori jelenség az írás alatt és annak környezetében a papír károsodása. E károsodás néha oly mértékű lehet, hogy az írás kipereg a lapból. Az eddig alkalmazott lúgos kezeléssel, és a lapok pufferrel történő dúsításával általában csak lassítani tudtuk a folyamatot. A most beszerzett alapanyagokkal el lehet végezni a korszerű kalcium-fitátos kezelést, amely a vízoldható vas ionok megkötésével megállítja a károsodást. A kezelés szükségességét ezen vasionok kimutatására szolgáló tesztcsíkok segítségével dönthetjük el.

Az Optivisor fejlupék az aprólékos munkát könnyítik meg. Kényelmesen, szemfáradás nélkül lehet például pecsétlenyomatokat tisztítani, vagy szakadásokat precízen összeilleszteni.

Papírost- és tintavizsgálathoz beszerzett vegyszerek a legkülönbélebb papíralkotó rostok és tinta típusok meghatározását segítik, megkönnyítve a megfelelő kezelés kiválasztását.

Köszönjük a Nemzeti Kulturális Alap támogatását!

Kis József
megyei levéltárigazgató

Miskolc; 2022. június 27.